

ægteskab, da hun i ca. 18-års alderen var kommet så vidt.

I bogen er aftrykt et brev, som pastor Münter skrev til sin datter, da hun skulle vælge, og i hvert fald fornuften pegede på den velhavende købmand Constantin Brun. Han blev i sandhed gennemgået fra a til z, hans udseende, helbred, indtægter, opførsel og rygte. Münter vil ikke overtale, men lægger dog indirekte et ord ind for den ansete mand, der var 20 år ældre end Friederike.

Ægteskabet blev ikke lykkeligt, skønt der kom fem børn, hvoraf det ene døde som ganske lille. Friederike elskede sine børn, men hun blev hurtigt noget overspændt og levede i årevis på rejser og i selskab med en mand, der kom til at betyde alt for hende, Carl Victor von Bonstetten. Brun sendte tappert penge og passede sine forretninger derhjemme. Når Friederike var i landet, var hun en enestående værtinde både i byen og på Sophienholm, der var familiens sommerbolig.

Hun skrev breve og rejsedagbøger, traf i Europa de store ånder, bl.a. Goethe, og tiltrak også i udlandet en kreds af kendte mennesker.

Bogen rummer en hel del digte og uddrag af breve, altsammen spændende som tidsbillede. Et sidste kapitel indeholder biskop Mynsters begravelsestale.

Ny Paludan-Müller

Erik Westengaard: *Kampagnen mod Grevinde Danner. Smæde- og forsvarsskrifter fra 1848-1864.* (Kong Frederik den Syvendes Stiftelse paa Jægerspris, 1992). 69 s.

Erik Westengaard har registreret de mange smæde- og forsvarsskrifter, som

grevinde Danner samlede, og her er man stort set i dårligt selskab.

Grevinden var ikke afholdt, hvad der nok kan forklares, men hun blev angrebet på en tarvelig måde, som eksempelvis i dette vers:

Der er en Ondskab paa Din Læbe
Der er en Frækhed i Dit Blik,
Der er i Lyden af Din Stemme
En simpel Dandsebodsmusik.

Frit efter Aarestrups

»Der er en Trolddom ...«

Louise Danner passede på mange måder til Frederik den Syvende, der havde to mislykkede ægteskaber bag sig, før han blev gift med Louise Rasmussen. Hun for sit vedkommende ville gerne have haft den senere kammerherre Berling, men hans familie var imod det, og så tog hun kongen. Men hun bevarede sit venskab med Berling, der blev kongens rådgiver, og som fulgte hende på de sidste rejser efter kongens død i 1864. De havde en søn, men det nævner bogen ikke noget om.

Enkelte tog grevindens parti, men det var stort set smædeskrifter, der udkom imod hende. Efter kongens død var der andet at tænke på, men rigtig anset og anerkendt blev hun aldrig.

Grevinden var grisk og skrabede til sig på alle måder, de mange rigdomme blev som bekendt efterladt til Kong Frederik den Syvendes Stiftelse paa Jægerspris.

Erik Westengaard citerer flittigt fra de efterladte skrifter, og bogen indeholder både registratur og litteraturliste, så enhver kan forske videre. Efter evne er han neutral, men har dog nogen sympati for grevinden. Det er en udmærket lille bog.

Ny Paludan-Müller